У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. No. 156. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 29-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1970 Ч. 156. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 28 серпня 1970

В АМЕРИЦІ

ЗАСТУПНИК ДИРЕКТОРА БЮДЖЕТОВОГО бюра Каспар В. Вайнберґер заявляє, що це була б азартна гра з безпекою країни, коли б хтось хотів зменшити оборонний бюджет на 1972-ий рік на 6 більйонів долярів, як це сталося з оборонним бюджетом на 1971-ий біжучий рік. Треба зазначити, що вже тепер приготовляється бюджет на фінансовий рік, який зачнеться 1-го липня 1971-го року. На думку Вайнберґера оборонний бюджет в 1972-му році мав би становити стільки, скільки він тепер виносить, це значить коло 73.6 більйона дол.

ГОЛОВНИЙ СУДДЯ НАЙВИЩОГО СУДУ Воррен Е. Бирґер відмовився відкласти справу об'єднання шкіл в південних стейтах аж до того часу, коли Найвищий Суд ЗСА вирішить справу довозу автобусами дітей до шкіл, щоб здійснити об'єднання шкіл з білими й чорними учнями. З цього виходить, що школи мусять послуговуватися автобусами, щоб довозити учнів для об'єднання шкіл. Найвищий Суд ЗСА зачне працю аж 5-го жовтня, і тоді він вирішить скаргу в справі вживання в школах автобусів. В цій справі зацікавлені школи в стейтах Північна Каролайна і на Флориді.

СЕНАТОР ЕДВАРД М. КЕННЕДІ почав вести завзяту виборчу кампанію, щоб бути перевибраним на свій пост принаймні такою більшістю, якою він був здобув сенаторське становище зі стейту Массачусетс в 1964 році. Тоді він переміг був республіканського противника Говарда Вітмора більшістю 71,7 відсотка голосів, Кеннедові приятелі і він сам добре знають, що його популярність цього року менша, як 6 років тому, бо минулого року в авті сенатора Кеннеді втонула була секретарка Мері Джо Копечні. Приятелі Кеннеді не сумніваються в його перемозі, але вони хотіли здобути якнайбільше голосів, бо Кеннеді має амбіції кандидувати ще на президента.

НАВІТЬ ПРОВІДНИЦІ ФЕМІНІСТОК залишаються стовідсотковими жінками, як це видко з дій Бетті Фріден, яка спізнилася на збори під час жіночої демонстрації в Ню Йорку, бо мусіла сидіти цілу годину в сальоні краси, де робили їй нову зачіску при Медісон авеню. Вона оправдувалася таким способом: „Я не хочу, щоб люди думали про те, що жінки, які дбають про рівні права з чоловіками, зовсім не дбали про те, як вони виглядають". Вона закликає жінок, щоб були „такими гарними, якими тільки можуть бути".

ЦЬОГО РОКУ ВЖЕ 15 ПОЛІЦИСТІВ були вбиті з засідки або внаслідок підкладеної бомби під поліційні станиці. Це спричиняє те, що поліцисти стають дуже обережні, коли їх просять прийти в якесь місце. Поліцисти не бояться виступити проти злочинців, але вони не мають жадної оборони проти снайперів, які з дахів камениць, або з інших засідок стріляють до поліцистів, не маючи до цього жадних особистих причин. Треба пригадати, що минулого року згинули були тільки 7 поліцистів внаслідок неспровокованої атаки на злочинців, а впродовж останніх десятьох років гинули в подібних випадках пересічно по 4.3 поліциста.

У СВІТІ

СОВЄТИ ПЕРЕВЕЛИ нову засекречену спробу з своїми найновішими далекосяжними многочленними ракетами „СС-11", які за своєю силою і засягом дорівнюють американським міжконтинентальним ракетам „Мінютмен". Совєти вистрілили одну таку ракету в п'ятницю 21 серпня ц. р. з південно - центральної частини европейського СССР та поцілили нею води Тихого океану за 500 миль від острова Мідвей, за 5.000 миль від вихідного пункту.

ПІВДЕННА КОРЕЯ ВИМАГАЛА від З'єднаних Стейтів, щоб вони дали їй три більйони долярів на час п'ятьох років для цілей модернізації армії. Американський секретар оборони Мелвін Лерд назвав ту просьбу „нереальною". За газетними вістками віце - президент Спіро Еґню устійнив в нарадах з південно - корейськими керівними мужами під час свого дводенного перебування в Сеулі в цьому тижні, що ЗСА доставлять Південній Кореї впродовж найближчих 5-ох років новітню зброю, виряд, засоби комунікації і т. д. на збірну вартість одного більйона дол., після чого будуть відкликані відтіль американські вояки.

НІКІТА ХРУЩОВ ВИЙШОВ із шпиталю, в якому перебував три місяці. Він має 76 років. Хрущов був диктатором в Совєтах від 1953 до 1966 року, коли-то скинули його і він „перейшов на емеритуру".

ОРГАН ВАТИКАНУ „ЛЬ'ОССЕРВАТОРЕ РОМАНО" НАТАВРУВАВ міжнародну пресу за розголошування сенсаційних і — за твердженням того часопису — клеветницьких вісток про вербування бідних індійських дівчат до жіночих католицьких манастирів в Европі. В індійському парляменті зголошено в цій справі інтерпеляцію, при чому її автори твердять, що в індійській провінції Кераля „продано" 2.000 бідних дівчат по 700 дол. від особи — головно до британських монаших Чинів.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ВТРАЧЕНО знову два гегелікоптери, при чому в одному з них згинули всі чотири члени залоги, а в другому, великому, 25-ох подорожніх — тільки два врятувалися. Обидва були поцілені ворожим вогнем. З утратою тих двох машин число гелікоптерів, що їх ЗСА втратили у В'єтнамі від 1961 року, дійшло до 3.998.

В ІЗРАЇЛІ ЗАНОТОВАНО впродовж одного тижня 14 випадківхолери. Всі ті місцевості чи міські дільниці піддано карантені. Зате Тунізія заперечила, наче б вона записала будь-який випадок тієї страшної недуги.

БРИТІЙСЬКИЙ ДИПЛОМАТ ЛОРД КАРАДОН ПРИЛЕТІВ до Південної Кореї, щоби старатися за злагіднення долі корейця д-ра Пака Но Су, що його засуджено там за шпигунство на кару смерти. Названий кореєць перевів один рік на студіях в Гарвардському університеті в ЗСА, скінчив університет в Кембриджі в Британії і студіював також в університеті в Токіо. Відтіль він прибув в лютому ц. р. до Сеулу, де його прийнято на високий державний пост. Але швидко арештували його й закинули йому, що він їздив був крадькома до Північної Кореї і Східньої Німеччини за грішми й інструкціями та очолював 18-членну комуністичну шпигунську організацію.

ДО ІНДІЇ ПРИБУВ американський астронавт Франк Борман і мав довгу розмову з прем'єром Індірою Ганді про можливості індійської інтервенції в Північному В'єтнамі у користь тамошніх американських воєнних полонених.

15 сенаторів внесли законопроєкт про загальне забезпечення на лікування

Вашингтон. — 15 сенаторів внесли до Конґресу законопроєкт, який має забезпечити всім американцям лікування, подібне до того, яким досі користуються особи, що покінчили 65 років. Цей проєкт підтримують сенатори обидвох партій, демократичної й республіканської. В Конґресі вже є 6 подібних проєктів, внесених різними конґресменами й сенаторами, але внесений проєкт 15 сенаторами займається докладно фінансовою сторінкою загального забезпечення на лікування і оцінює, що їхній проєкт коштував би коло 40 більйонів долярів річно. Згідно з цим пляном був би встановлений окремий фонд, подібний до фонду соціяльного забезпечення. До цього фонду вплачували б внески забезпечені та працедавці, і ці прибутки давали б 60 відсотків видатків. 40 відсотків витрат на потреби лікування американців прибували б із загальних податків, які платять всі. Новий проєкт плянує зреорганізувати справу лікування. Фахівці стверджують, що кошти лікування в останній декаді збільшуються двічі більшим темпом, як збільшується індекс цін. Цей проєкт підтримують, покищо, 13 демократів і 2 республіканці. Немає надії на це, щоб цей проєкт був схвалений на цій сесії, але всі сподіваються, що загальне забезпечення на лікування буде існувати в цій декаді.

Індекс гуртових цін вперше зменшився від серпня 1968 року

Вашингтон. — Департамент Праці повідомив 26-го серпня, що індекс гуртових цін значно зменшився вперше від серпня 1968-го року, що вважається за один із головних показників того, що інфляція сповільнюється. Цей факт викликав вдоволення в урядових колах, представники яких постійно передбачають, що інфляція сповільниться ще цього року і економіка країни почне збільшуватися більшим темпом, як це було досі. Зменшення індексу гуртових цін спричинило подешевіння харчів в гуртовому продажу. Одномісячне зменшення цін на харчі в липні ц. р. було найбільше від 1948 року. Передбачають, що незабаром повинен зменшитися індекс цін на харчі в роздрібному продажу. Індекс гуртових цін в липні зменшився був на 0.5 відсотка. Економісти звертають увагу на це, що індекс гуртових цін на промислові товари не зменшився в липні, але вони вдоволені з того, що він збільшився тільки на 0.2 відсотка, на менше, як в першій половині цього року, коли індекс збільшувався пересічно на 0.3 відсотка місячно. Директор бюджету Д. Т. Шулц заявив, що зменшення індексу гуртових цін — це ще один доказ на це, що інфляція сповільнюється.

Сенат не схвалив вкладки до Міжнародної Організації Праці

Вашингтон. — Сенат пішов за пропозицією Американської Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій і відкинув проєкт схвалити 3.7 мільйона долярів як вкладку до Міжнародної Організації Праці, бюро якої знаходиться в Женеві в Швайцарії. Сенат відкинув цей проєкт більшістю 49-ох до 22-ох голосів, уважаючи, що ця організація є під комуністичним впливом. Але Сенат відкинув проєкт скреслити фонди в сумі 401,400 долярів для Ради в справах підривної діяльности, завданням якої є віднаходити й ідентифікувати організації комуністичного фронту. Сенатор демократ із Висконсин Вілліям Проксмаєр твердив, що ця Рада не має жадного значення, бо з її пропозиціями не погоджується федеральний суд. Сенатор демократ Джан МекКлеллен признав, що рішення суду понизило авторитет п'ятичленної ради, але не можна ліквідувати Раду в справах підривної діяльности тепер, коли процвітають прокомуністичні організації, які організують заворушення, підкладають бомби та займаються іншою підривною діяльністю.

53 СТУДЕНТИ ЗАКІНЧИЛИ УКРАЇНОЗНАВЧИЙ КУРС НА СОЮЗІВЦІ

Союзівка. — Минулих середи і четверга, 26 і 27 серпня, тут відбулося церемоніяльне закриття 17-го з черги курсу українознавства, що його з успіхом закінчили 53 студенти, 33 студентки і 20 студентів, з усіх 65 вписаних на цей курс перед його започаткуванням чотири тижні тому. Між курсантами була й одна студентка з Венесуелі, яка на цих курсах подвійно скористала, бо не тільки доповнила свої знання з українознавчих предметів, але при цій нагоді навчилася й англійської мови. Формальне закінчення курсу роздаччю дипломів у четвер, 27-го серпня, попереджено спільною вечерою під відкритим небом біля павільйону „Веселка". Програму вечора започаткував довголітній директор курсів проф. д-р Василь Стецюк, слово до курсантів виголосив головний предсідник УНС Йосип Лисогір, а приявні на врочистості голова Гарвардського Комітету для українських студій та президент і віцепрезидент Фонду Катедри Українознавства мґр Степан Хемич і п. Богдан Тарнавський познайомили курсантів з українськими студіями в Гарварді. Коротко промовляли курсанти Патрикія Рогач і Андрій Каркоць. Після вечері відбулася мистецька програма із співами та танцями у виконанні курсантів. Курсанти одержали свої дипльоми під час короткої церемонії в четвер, 27-го серпня, в приявності своїх учителів та предсідника Й. Лисогора.

Близький Схід не схвалює ідеї американсько-совєтського війська

Об'єднані Нації. — В колах Об'єднаних Націй здивування і початкове неприхильне враження породила проголошена американським Урядом ідея створення американсько-совєтського війська, яке зберігало б мир на Близькому Сході. Ізраїльці зразу же висловилися „проти", ствердивши, що було б для них нестерпною річчю бачити совєтських вояків на своїй території. Єгипет і Йорданія покищо не зайняли ніякого становища, очікуючи, очевидячки, реакції Москви, але самі американські обсерватори погоджуються, що поява американських вояків між арабами в теперішньому часі радше загострила б, як злагіднила б тамошню атмосферу. З американського боку заявляють, що це був тільки „пробний бальон" і що згори казалося, що така комбінація може бути реальною тільки тоді, коли 1) прийде до ізраїльсько-арабського замирення, 2) коли обидві сторони на це погодяться і 3) йдеться про стороження в здемілітаризованій зоні, а не на корінних ізраїльській чи арабській землях. Тим часом — в палаці ОН у Ню Йорку шведський дипломат Ґуннар Яррінґ продовжує свої засекречені розмови з єгипетським та йорданським амбасадорами, з кожним окремо, та чекає на поворот з Ізраїлю амбасадора Йозефа Текоаха. Але водночас в Аммані, столиці Йорданії, зібралася 112-тичленна Національна Палестинська Рада, яка ніби репрезентує півтори мільйона втікачів із колишньої Палестини та охоплює всі арабські антиізраїльські партизанські організації. Поруч із палкими безкомпромісовими заявами про дальшу війну проти Ізраїлю аж до знищення його і збудування на його руїнах нової Палестинської держави — в рядах палестинців помічується неспокій :назріває одвертий розкол між фанатичними екстремістами та поміркованими арабами, які сподіваються більших користей із мирної розв'язки проблеми втікачів у рямцях загального ізраїльсько-арабського замирення.

Спіро Еґню відвідав Тайвань, Південний В'єтнам і Камбоджу

Сайґон. — Віце-президент Спіро Еґню полетів з Південної Кореї на Тайвань (Формозу), де мав довгу нараду з президентом Чіянґ Кай-шеком. За твердженням газет — це були одинокі відвідини Еґню в його теперішній подорожі по Далекому Сході й Південній Азії, де союзницький господар не вимагав від гостя великої додаткової допомоги у зброї і грошах. З Тайвані Спіро Еґню полетів до Південного В'єтнаму, де він нараджувався з найвищими цивільними й військовими особами. Зокрема, Віце-президент перевів півторигодинну розмову з південно-в'єтнамським президентом Нґуєном Ван Тіє. Розмова стосувалася воєнної ситуації у В'єтнамі й сусідніх Лаосі та Камбоджі, — дальшого відкликування американських військ із В'єтнаму, — програми й ступня заспокоєння в тій країні, — шансів Паризької конференції, — земельної реформи у Південному В'єтнамі, — дальшому зрості південно-в'єтнамських збройних сил і т. п. Тіє, м. ін., поінформував Еґню, що йдуть приготування до військового вишколення і озброєння дальшого мільйона цивільних осіб. Реґулярна південно-в'єтнамська армія становить кругло 9000.000 вояків, але других стільки є в резервах і цивільній самообороні. Спіро Еґню нараджувався також з головним командантом збройних сил ЗСА у В'єтнамі, генералом Крейтоном Абрамсом, та взяв участь, разом з південно-в'єтнамським віце-президентом, маршалом летунства Нґуєном Као Кі, в декоруванні заслужених американських і південно-в'єтнамських військовиків. Із Сайґону віце-президент С. Еґню перелетів на кілька годин до столиці сусідньої Камбоджі Пномпеню ,де він перевів довгі наради з тамошнім прем'єром Лоном Нолем і його прибічниками. Можна уявити, що головною темою тих розмов була комуністична загроза для теперішнього вільного режиму в Камбоджі, воєнна загроза для Пномпеню і цьому зарадити. Віце-президент мав у пляні ще відвідини в Банґконґу в Таї (Сіямі), після чого він повернеться наприкінці цього місяця до Вашинґтону.

АРҐЕНТИНСЬКА ПРЕСА ПРО УКЦЕРКВУ

Буенос Айрес. — Владика Української Католицької Церкви, Апостольський Екзарх в Арґентині Андрій Сапеляк видав „Заклик до молитов і покути", в якому відмічує 25-ліття примусової формальної ліквідації Москвою Української Католицької Церкви в Україні. Столичні щоденники, як „Ля Насіон", „Ля Пренса", „Клярін", „Ля Расон" і ін. принесли вістки про той заклик та помістили довші уривки з нього, інформуючи арґентинців про релігійні переслідування в Україні й цілому Совєтському Союзі.

VII-ий ВЕЛИКИЙ ЗБІР УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ ПРОДОВЖУЄ НАРАДИ

Українська Інформативна Служба „Смолоскип" подає: VII Великий Збір Українських Націоналістів (ВЗУН) продовжує свою працю в діловій і конструктивній атмосфері, на ньому заслухано звітів членів і референтів ПУН-у та проведено над ними дискусію.

Найбільшою подією ВЗУН-у було одержання привіту з України, автентичність якого ствердили члени Крайової Колеґії ОУН. З огляду на безпеку авторів привіту, голова ПУН-у Олег Штуль-Жданович передав документ Президії Збору, зміст якого з'ясував присутнім голова Президії Ярослав Гайвас.

Привіт VII ВЗУН-ові з Рідних Земель складається з чотирьох частин:

В першій частині вітається цілу українську еміґрацію, як невідривну частину великого українського народу.

В другій — близькі Українському Націоналістичному Рухові люди вітають учасників ВЗУН-у, покладаючи великі надії на вислід його праці.

В третій — підкреслюється соборність українських земель і духовну єдність українців з різних частин України та значення окремих її частин в процесах, які відбуваються на Рідних Землях.

В четвертій — закликається українців на чужині знаходити спільні шляхи, координувати свої дії для добра українського народу.

Привіт з України присутні учасники Збору сприйняли довготривалими оплесками, висловлюючи тим свою солідарність, подив і признання тим всім близьким до Українського Націоналістичного Руху людям ,які в незвичайно тяжких умовах різними шляхами й методами ведуть боротьбу за визволення України.

В дискусії і виступах в часі ВЗУН-у виразно зарисувувався примат крайових справ, яким присвячується найбільше уваги.

Відступаючи від традиційного відбування попередніх, повоєнних ВЗУН-ів, на яких можуть брати участь лише члени Українського Націоналістичного Руху, на VII ВЗУН-і виступив президент УНР в екзилі Микола А. Лівицький. В своєму слові президент відзначив важливість праці ОУН в УНР та з'ясував нестабільність, як в Західному Світі так і в бльоці комуністичних держав, що накладає ще більші обов'язки на Державний Центр УНР та потребу боротьби за самостійність з цілком реальних позицій. Ліквідація УНР, до чого змагають деякі політичні середовища, була б доказом нашої капітуляції в обличчі посиленого наступу ворожих чинників на українську політичну еміграцію.

Президент М. Лівицький заявив, що „екзильний уряд УНР ніколи не піде на примиреність до теперішнього режиму на Україні і ніколи не піде на жадні концесії і поступки в питанню самостійности української державности".

НОВИЙ ПРОТОІГУМЕН ОО. ВАСИЛІЯН У БРАЗИЛІЇ

Рим. — Одного з кандидатів, рекомендованого Отцями Василіянського Чину в Бразилії на нового Протоігумена ЧСВВ в Бразилії, отця Єфрема Василія Кривого, вибрав і схвалив верховний настоятель Чину св. Василія Великого о. протоархимандрит д-р Атанасій Великий у Римі. Верховна Управа Чину призначила також двох провінційних консульторів у Бразилії: о. П. Крайчого і о. ігумена Вол. Бурка, третього консультора отці виберуть на місці.

У Москві помер Сєрґей Віноґрадов, амбасадор СССР в Єгипті

Москва. — В четвер 27-го серпня помер у Москві на 62 році життя совєтський амбасадор в Єгипті Сєрґей Віноградин, який ще в минулому місяці брав участь у тритижневих нарадах єгипетського президента Ґамаля Абделя Нассера і його найближчими цивільних та військових дорадників з совєтськими проводирями. Як відомо, у висліді тих нарад рішено прийняти американську пропозицію щодо проголошення тримісячного воєнного перемир'я на Близькому Сході і поведення мирових переговорів з Ізраїлем.

За посередництвом представника Об'єднаних Націй, дипломата Гуннара Яррінґа, Віноґрадов, який був совєтським амбасадором в Єгипті від 1967 року, відіграв вирішну ролю у відзисканні Москвою „обличчя" в арабському світі після прогри арабів у червні 1967 масовими новими доставами зброї для арабів. Віноґрадов скінчив був Ленінградський університет та був амбасадором СССР в Туреччині в р. р. 1944-1948. В Акарі представник де Голя суґерував йому, щоб Москва визнала екзильний уряд Франції під час другої світової війни: Віноґрадов передав ту ідею до Москви, яка зробила це і від того часу між ним і де Голлем існували приятельські зв'язки. Завдяки цьому він став був амбасадором СССР у Франції в 1953 році і був ним до 1965 року. Причини його несподіваної смерти не подано.

Учасники цьогорічного 17-го з черги курсу українознавства на Союзівці із своїми учителями та опікунами

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Риск нової ери в Европі

У міжнародній пресі не припиняється хвиля коментарів на тему підписаного у Москві 12 серпня ц. р. пакту неаґресії між Німецькою Федеративною Республікою (Західньою Німеччиною) і Совєтським Союзом. Голоси захоплення тим пактом, як епохальною подією, що ґарантує мир, економічний розвиток і культурну співпрацю від Атлантику по Урал, лунають поруч із голосами перестороги, що той пакт є більшою перемогою совєтської дипломатії, як західньої, і не так відкриває шлях для пенетрації західнього промислу на схід, як радше закріплює російську комуністичну імперію. Паризький „Ле Монд" вбачає у німецько - совєтському пакті „зворотний пункт в історії новітньої Европи", але лондонський „Економіст" звертає увагу на те, що Совєти, говорячи про мир в Европі, поширюють сферу своїх впливів в Азії, в обширі Середземного моря, на Індійському океані й у Південному Атлантику. Далекосхідня преса одностайно стверджує, що СССР трактує пакт з Німеччиною, як забезпечення собі „спини" у конфлікті проти комуністичного Китаю. Різномовні газети й журнали принесли світлини акту підписання договору Брандта - Косиґіна з Брежнєвим позаду, поруч із світлинами акту підписання пакту Ріббентропа - Молотова з 1939 р. з усміхненим Сталіним позаду...

Очевидно, всі теперішні оцінки того договору і всі передбачення його наслідків мають тільки гіпотетичну вартість. Тільки майбутність докаже, чи він закріпить мир в Европі без обмеження її волі, чи, може, стане клаптем паперу без практичної вартости. З однаковим правом можна твердити, що пожвавлені взаємини між Заходом і СССР підсилять свободолюбний рух в СССР, як і, навпаки, можна твердити, що кремлівські володарі будуть тепер почувати себе безпечнішими й сильнішими і прикрутять шрубу режиму. Цікаво, що сам західньонімецький канцлер Віллі Брандт не почувався тріюмфатором. Коли совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико заявив: „Західня Німеччина звикла говорити, що є економічною потугою, але політичним карликом. Тепер вона стала також політичною потугою", — Віллі Брандт відповів: „Я трохи наляканий суперлятивами, що їх чую". Американський „Тайм" з 24 ц. м. виправдує той настрій німецького канцлера фактом, що саме на наступний день після підписання московського парту припадали 9-ті роковини здвигнення німецькими комуністами за благословенням Москви берлінського муру ганьби і що також і після підписання того пакту у Східній Німеччині залишились 20 совєтських дивізій, як підпора режиму Вальтера Ульбріхта.

З'єднані Стейти неначе не звернули уваги на той німецько - совєтський пакт безпеки. Але мовчанка найвищих керівних американських мужів і тільки обережні завваги про сприяння всім спробам замирення в Европі, не є доказом байдужности. Президент Ніксон, Державний Департамент і Пентаґон здають собі напевно справу з того, що тепер Совєти наполягатимуть на скликанні паневропейської конференції безпеки, яка це більше затвердила б державно - політичний статус кво в Европі з санкцією на совєтську „сферу впливів" у всій східній частині Европи та в усіх „соціялістичних" країнах. Голова демократичної більшости в Сенаті Майкел Менефілд відразу відновив свою вимогу, щоб ЗСА відкликали з Европи своїх 300.000 вояків, яких не треба більше для оборони Німеччини проти Москви, коли до Москви їде сам німецький канцлер і обмінюється любʼязними заявами з совєтськими лідерами. Але німецькі представники в головній квартирі НАТО у Брюсселі перелякані маривом відходу з Европи американських вояків. Конрад Аденауер погодився був навʼязати з Совєтами „нормальні" дипломатичні взаємини, щоб за ту ціну видістати з совєтського полону 10.000 німецьких полонених. Віллі Брандт погодився на пакт неаґресії, не діставши нічого реального в заміну, а тільки надію, що не буде нагінки проти німців, як „мілітаристів і реваншистів", і обіцянку, що, може, в дальших переговорах між „4-ма великими" злагіднять ситуацію Західнього Берліну. Тому треба очікувати швидкого „каценямер-у" у німецьких соціял-демократів.

Коли ЗСА не реаґували на московські танки у Будапешті в 1956 р., на берлінський мур і на совєтську інвазію до Чехо - Словаччини, то Західня Німеччина мусіла витягнути з такої американської постави логічний висновок і шукати безпосереднього порозуміння з Москвою. Але зробила це з позицій слабости, а не сили. Тому той московський пакт став успіхом совєтської і невдачею американської політики. Ідеться тепер про те, щоб „нова ера Европи", як наслідок тієї невдачі, не стала надто сумною для всього вільного світу.

ПРЕЗИДЕНТ ЗСА — ТІЛЬКИ ЛЮДИНА

Президент Ніксон, виступивши 3 серпня ц. р. в Денвері, Колорадо, з промовою на тему судочинства в Америці, відхилився був від приготованого тексту й „від руки" затаврував пресу, яка представляє неначе героя Чарлза Менсона, „безпосередньо або посередньо винного у вісьмох безглуздих убивствах". Чарлз Менсон — це голова „родини" гіппі на одній фармі в Каліфорнії, якого, разом з трьома молодими жінками, судять тепер у Лос Анджелесі під закидом убивства фільмової зірки Шерон Тейт і сімох інших осіб. Але, згідно з законом і традицією, оскаржений навіть у найгірших злочинах є так довго невинним, поки його не засудять. Отож і президентові Ніксонові не вільно було називати „винним" Менсона. Більшість американської преси слушно підкреслила: хоч американський президент, до слів якого прислухаються мільйони людей в Америці й поза нею, повивен пильно дбати за зміст і форму своїх висловів, не можна ставитися до нього, як до надлюдини. Один коментатор зауважив, що, може, й добре сталося, що люди побачили на „язиковій помилці" Ніксона, що він — не автомат, не машина, а людина, яка реаґує на злочинні явища за враженнями сірої людини, а не за критеріями юриста.

Між 37-ма дотеперішніми президентами З'єднаних Стейтів не було ні одного, який не нарікав би на величезний тягар свого найвищого становища. Це становище — найвища честь між понад 200 мільйонами населення Америки, але й найбільша відповідальність репрезентаційного голови держави, ділового прем'єра та головного командувача збройних сил. Від його рішень залежить інколи доля не тільки цієї країни, а й усього вільного світу.

Кожночасний президент відповідальний теж за успіхи і невдачі своєї партії. Він виставлений на безпощадну критику збоку своїх і чужих. Йому приписують усі гріхи членів Уряду та всі недоліки велетенського державного апарату. Треба мати насправді надлюдську терпеливість і грубу шкуру, щоб не перейматися всіма несправедливими закидами, а інколи навіть зневагами, які сипляться збоку безпардонних противників на кожночасного президента ЗСА.

Його величезні обов'язки вимагають теж величезної праці. Кожний президент терпить на перевтому. Вудро Вільсон заламався нервово від перевтоми, що стало трагедією його і тієї доби американської історії. Те саме погрожувало Гербертові Гуверові, коли його безскрупульні противники несправедливо закидали йому, що це він завинив у великій економічній депресії на переломі 1929/30 р.р. Д. Д Айзенгавер свідомо втікав раз-у-раз з Білого Дому на ґольфові поля, а Дж. Ф. Кеннеді старався використовувати кожну вільну хвилину, щоб подрімати.

Про різних президентів — особливо Ф. Д. Рузвелта — писали, як про титанів праці. Л. Б. Джансон, який пережив був важку серцеву атаку, пішов на компроміс із своїми лікарями і працював до пізньої ночі — в ліжку. Ричард Ніксон встає щоденно о 6.30 ранку і о год. 8 ранку вже сидить за своїм службовим столом. Після вечері о год. 7 веч. у товаристві дружини й доньки — якщо це вдається, бо здебільша бувають гості — вертається до свого бюра й працює до 11-ої год. ночі, але працює ще й „у себе вдома" і лягає спати коло 1-ої по півночі. Недавно всю пресу оббігла вістка, що Ніксон, терплячи на безсоння, встав удосвіта і в товаристві агента безпеки ходив до пам'ятника Линкольнові та до Капітолю. Перевтомою і виснаженням синдикований коментатор Дан Бейкон виправдує згаданий угорі „язиковий ляпсус" щодо Менсона і подібні інші „ляпсуси": в Ню Орлінсі Ніксон говорив про „тутешній Білий Дім у Вашинґтоні", а свого приятеля генерального прокуратора Джана Мічелла назвав на пресовій конференції „генеральним прокуратором Об'єднаних Націй"...

Американські президенти зазнають багато прикрощів від своїх земляків, але й американці вибачливі супроти своїх президентів, знаючи власне, що це — тільки люди. Тому, наприклад, вони радше з гумором прийняли погрозу Трумана, що він „викине копняком за двері" музичного рецензента за неприхильну оцінку концерту його доньки Маргарити, вибачали Айзенгаверові захоплення ґольфом і вибачають Ніксонові його мовні помилки. Загал американців знає, що хоч їх президент є центральною особою 200-мільйонової нації, його недарма називають історики „найбільш самотнім мешканцем Білого Дому".

і. к.

ЧЕРВОНІ ПРОВОКАТОРИ В АНГЛІЇ

Лондон. — Багато Відділів Союзу Українців Великої Британії, СУБ, та окремих українських громадян почали влітку цього року одержувати непрохані й неочікувані посилки з большевицькою літературою, газетами і політичним посвілем „Безбатченки з берегів Альбіону". Більшість посилок відправлені з лондонського району Кенсінґтон, де міститься совєтська амбасада. До Управи Відділів СУБ в Аштоні вислано большевицькі видання із зворотною адресою Централі СУБ. Відділ СУБ у Блекбері одержав те ж саме із зворотною адресою — приватною редактора тижневика „Українська Думка" Р. Борковського. Українські провідники громади в Англії попереджають, що йдеться про пляновану московсько - большевицьку провокаційну акцію.

НЕ ТІЛЬКИ САМОГО СТАЛІНА, АЛЕ Й ЙОГО ПОРЯДКИ...

Встановлення погруддя Сталіна біля кремлівської стіни, про що повідомлено у світовій пресі в першій половині цього року, є безумовно наслідком діяння сил, які хочуть повністю реґабілітувати найбільшого в світі злочинця. Але з подій, які відбуваються в СССР, можна зрозуміти ще дещо більше: йдеться про реґабілітацію не тільки Сталіна, але й всіх його порядків. Оргія похвал і „святкувань", якими у СССР недавно відзначувано ювілей створення ЧК - ГПУ - НКВД, була одним із таких показників.

А от ще один:

„Советская Россия", газета, яка у західніх знавців СССР має марку найбільш ортодоксальної, в числі з 26 травня ц. р. під аншлягом „Единство поколений — единство действий" надрукувала статтю Ф. Велікжаніна, коваля горьковського автозаводу і „одного із зачинателів стахановського руху" п. з. „Стахановський вимпел". Він пише:

„Перед нинішнім з'їздом комсомолу я згадав свою молодість. Незабутні дні: Москва 1935 року. Кремль. Нас трьох робітників автозаводу — Александра Бусиґіна, Степана Фаустова і мене, які залишили далеко позаду досягнення американських ковалів — запросили на першу всесоюзну конференцію стахановців. Запросили, щоб вислухати і порадитись з нами. І от мій друг по праці Александр Бусиґін оповідає з трибуни про наше змагання у куванні колісних ступиць: — Я сам виробляю 400 ступиць, а він 500. Потім я виробляю їх 570, а він 620. І так пішло. Почали один одного переганяти. Пригадую собі, генеральний секретар ЦК нашої партії И. В. Сталін перервав Бусиґіну:

— А чи не відбивається це на якості продукції?

— Навпаки, — відповів Бусиґін, — і менше браку і якість краща.

„Промовляючи на конференції. И. В. Сталін назвав нас, ініціяторів стахановського руху, „людьми новими, надзвичайними", які повністю опанували техніку свого діла, осідлали її і погнали вперед".

Тут усе: і звеличування Сталіна, і звеличування власних вчинків, і ностальгічна туга за „добрими" часами, коли ошукувалося всіх і вся і тим ошуканством заганялося сірого робітника, якому постійно збільшували норми, у розпач. Бо стахановський рух і стахановські „осяги" були одним великим ошуканством, про яке всі від низу до самої гори знали — і підтримували та вихваляли. За виїмком, може, Сталіна, якому боялися розкрити правду.

Треба пригадати, що стахановський рух започаткував у Донбасі гірник Стаханов, який у 1935 р. „видобув" 102 тонни вугілля за зміну, тобто в 14 разів більше від тодішньої змінної норми. Навіть не спеціялістам було очевидним, що для одної людини таке діло було неможливе і що у тій справі мусіло посередньо помагати значно більше людей і що Стаханов та його помічники мусіли розпоряджати найкращою технікою. Не те було важно. Важно було, що був взірець, до якого можна було підганяти робітників, І совєтські надглядачі, від найвищих до найнижчих, стали підганяти робітників. А що вимоги наглядачів були надмірні — робітники і керівники підприємств пішли на дорогу шахрайства.

Докладно ці справи описав Віктор Кравченко у своїй книжці „Я вибрав волю". Між іншим він пише, що коли Первоуральський новотрубний завод, якого він був директором, не справлявся із своїм завданням, з Москви прислано стахановську бриґаду, щоб помогла робітникам його заводу стати передовими. Завод виробляв ледве 85 відсотків місячної норми, але директор комбінату, у складі якого був Первоуральський трубний завод, порозумівшись із стахановською бриґадою та місцевими партійними й совєтськими лідерами, включив у місячну продукцію також велику кількість труб, які завод випродукував у попередніх роках і які лежали на складах. Таким способом завод червневе завдання виконав на 115 відсотків. Не зважаючи на те, що Кравченко писав самому Кагановичеві, що це — шахрайство, справу розтрубіла преса як велике досягнення, а Кравченкові звеліли сидіти тихо. І пішла стахановщина.

Після смерти Сталіна справжнє обличчя стахановщини розкрито і засуджено. Зробив це сам Хрущов. І довкола стахановщини запала мовчанка, яку знову порушив Брежнєв.

В цьому році несподівано шумно почали відзначати 35-ті роковини стахановського руху. Згадана вгорі стаття, мабуть, була сиґналом для цього. А от московське радіо 14 серпня ц. р. надало спеціяльну передачу, присвячену стахановському рухові. Говорячи про „трудове звершення донецького гірника Алексєя Стаханова", диктор згадував 1935 рік як „новий етап". Стахановський рух, — казав він, — то „результат всього нашого розвитку на шляхах соціялізму, результат перемоги соціялізму в нашій країні. Сьогодні при нашому мікрофоні зустрічаються" — тут почалася в радіо „перекличка" стахановців.

Вихвалювання стахановського руху йде в СССР повною парою. Тепер, коли в СССР економіка у тяжкому положенні, Брежнєв не знайшов ліпшого ліку на те, як оживити стахановський рух.

Стахановщина була панівним рухом не тільки в індустрії, вона розтягалася й на сільське господарство, де прибрала таких самих шахрайських форм.

Наводимо з тодішніх ча-

(Закінчення на стор. 3-ій)

10 років тюрми...

Злочинців треба карати, але злочин злочину — різниця. Якщо на злочин штовхає держава, то, за нормальних обставин, треба було б кликати на суд не лише злочинця, а й представників влади. В Совєтському Союзі державою є комуністична партія з її Політбюром. Держави не судять, отже — судять громадян.

Аферистка Галина І. Приходько пограбувала багатьох людей, використовуючи їхнє довір'я до „представниці виконкому обласної Ради Херсону", якою вона не була. Разом, не крадучи, вона викрала в людей понад 34 000 рублів. Прикриваючись фальшивою посвідкою, Г. Приходько пропонувала людям постаратись здобути квартиру в новому домі, що вже будується. Дім будували, але для когось іншого. Херсон став затісний, люди живуть по дві родини в одній малім мешканні, живуть на піддашшях і в льохах - підвалах. Як за таких обставин не повірити й не стягтися на тисячу - півтори, щоб таки нарешті дістати мешкання? Або: чому б мали не повірити Г. Приходьковій кілька людей у Чернівцях і інших містах, яким вона пообіцяла купити поза довжелезною чергою авто „Запорожець" та мотоцикли? Обіцяючи, вона брала від людей гроші, і врешті жертви залишились без грошей і без обіцяних речей.

Московські „Известия" з 15-го серпня повідомляли, що „діяльність Г. Приходько дорого обійшлася тим, які хотіли дістати різні блага з чорного ходу". Аферистка дістала 10 років в'язниці, але покривджені не всі дістали гроші назад, бо вона їх витратила.

Кого, власне, треба судити? Певна річ, що ту жінку треба було покарати, але не такою важкою карою. На значно важчу кару треба було б засудити режим, який довів Україну й інші країни в СССР до жалюгідного економічного становища.

„Більше товарів для народу!" — так зветься передовиця в московських „Известиях" з 12 серпня, в якій котромусь із представників ЦК і уряду довелось визнати, що в „рік Леніна", після півстолітнього господарювання окупаційного режиму — „в торгівлі не вистачає столових ножів, виделок, ковдр, рушників, курток, термосів, грабель, зшитків для малювання, олівців та багатьох інших предметів широкого вжитку". Там же: „Взяти хоча б церату. Важко навіть підрахувати, скільки разів була мова про неї впродовж цієї п'ятирічки. За п'ять років можна було й заводи збудувати"...

Такі й багато інших заяв у „Известиях", органі уряду СССР, показують, що коли треба засудити аферистку Галину Приходько на 10 років в'язниці, то на скільки ж треба засудити спричинників її злочинів і спричинника терпінь трудящих у Совєтському Союзі?

(л. н.)

З НАШИХ БУДНІВ

ЯК ДОВГО?..

Десь пригадую, ще перед вакаціями на одній з телевізійних станцій відбувся панель, присвячений жидівсько - арабському конфліктові на Близькому Сході. В тому панелі взяло участь 9 ізраїльців і 9 арабів. Розуміється, не в той самий день і не на тій самій програмі, сохрани, Господи! Насамперед показали жидів, а так, через день або два — арабів. З ізраїльського симпозіюму особливо мені затямився один цікавий епізод із т. зв. шестиденної війни в червні 1967-го року, що його розповів учасник цього панелю, професор Тель - Авівського університету.

— Одного з моїх студентів, — розказував професор, — заскочила війна саме в той час, коли він готувався до кінцевих іспитів. Хлопець не відзначався блискучими здібностями, але був дуже пильний і наполегливий в науці, — зачислявся до категорії так званих „куйонів". Щоб не ґаяти марно, як йому здавалося, часу на війні, він забрав скрипти - конспекти викладів на фронт, а що служив у танковій частині, то постійно возився з цими мудрощами у своєму танку. На третій день війни поцілила в його танк єгипетська базука, танк загорівся, студент ледве врятувався з життям, але його скрипти й підручники згоріли в бойовій машині... Пригадую собі, як по війні він прийшов до мене в університет заклопотаний, стурбований і дуже просив відкласти його іспити до пізнішого терміну, — він бо, мовляв, не має з чого вчитися, всі його книжкові мудрощі „війна забрала"...

Потім говорив якийсь рабін, що пробував перевести аналогію, а радше підкреслити різниці між американською студентською молоддю і ізраїльською.

— Різниця сама кидається у вічі, — говорив рабін. — У той час, коли ваші, американські студенти (звичайно, не всі) палять книжки, бібліотеки, нищать досліді лябораторії й кабінети, мінують університетські будинки, — наші, ізраїльські студенти, як бачите, беруть з собою книжки й підручники на фронт, боронити свій край, свій нарід від тотальної загибелі. Наша молодь просто не має іншого вибору, бо нам, як народові, приставлено ніж до горла: здавайсь або скачи в Середземне море! Історія була ласкава для вас, американців, що ви досі ніколи не були в такій розпачливій ситуації, в якій ми є сьогодні, тому то й ваша молодь може собі дозволити на бешкетування та всяку сваволю...

— Ба! але як довго? — хочеться спитати в цьому місці, на марґінесі цього повчального і багатомовного панелю.

Ікер.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Іван Ставничий

ЧУЖІ МОТИВИ Й РІДНА ТЕМАТИКА В МАЛЯРСЬКІЙ ТВОРЧОСТІ

Загальні висновки після оглядання трьох виставок українського малярства у Клівленді

(3)

Покидаючи Европу, залишив там Борачок по собі такі твори: велику мозаїку св. Андрія в церкві в Мюнхені, велику панелю зі статусю Христа й фіґурами пророків Старого Завіту в Страсбурзі та 40 мозаїчних зображень для іконостасу у візантійській церкві в Маквіллері у Франції.

Набагато молодший від Миколи Анастазієвського та Северина Борачка Олександер Канюка: народився в 1911 році на Чернігівщині. Студіювати мистецтво почав у Художній Промисловій школі у Києві, де від М. Р. Попенка на Шулявці в 1930-их роках зачерпнув добрі основи графіки. На еміґрації в Німеччині студіював у 1946-1951 роках мистецтво в Мюнхені у проф. Віллі Гайґера та проф. Еміля Преторіюса. За свої успіхи у студіях одержав дві похвальні грамоти одну третю нагороду та грошову нагороду у висоті 120 нім. марок. Діяльність свою зосередив на графіці, а головною темою його зацікавлень і творчої праці є ґеноцид або колючий дріт на рідних землях, який винайшла московська людина для підкорення вільних народів.

Емілія Завільська студіювала мистецтво у Варшаві, де одержала диплом учительки рисунків у середніх школах Польщі. Вслід за тим працювала в середніх школах у Варшаві, а пізніше в Дубні та в Козятині на Волині. Переїхавши на еміґрацію до З'єднаних Стейтів Америки, студіювала ще в місті Дейтона на Флориді, після чого вибрала на постійне місце перебування — Клівленд у стейті Огайо. Вона — імпресіоністка, любить великі полотна, переважає в неї українська тематика, залюбки малює вона морські краєвиди. На її рахунок та в її виключну заслугу приписати слід обговорювану тут виставку в Клівленді з участю численних і видатних українських артистів-малярів із Рідних Земель та з Америки.

Однією з молодих виставниць у Клівленді була Катерина з Кричевських Росандич, народжена в 1926 році в родині українських малярів у Києві. Навчалась у київській Художній Школі. Виеміґрувавши з родиною на Захід, продовжувала мистецькі студії в художній промисловій школі в чеській Празі та в Німеччині в Гайдельберзі. Тепер живе з чоловіком і донькою в місті Мавнтен Вю в Каліфорнії.

Але над усією мистецькою виставкою в Клівленді панувала своєю творчою індивідуальністю Надія Сомко. Вона народилася на Чернігівщині, як і Олександер Канюка. Ще до початку своїх студій брала вже участь у виставці мистецького гуртка молодих талантів у Чернігові, і тут чернігівський музей купив її картину на українську тематику. В 1934-1941 роках студіювала малярство й архітектуру в Інституті в Києві. Її перший архітектурний проєкт в Інституті був відзначений як зразковий і взятий до будови. В 1943 році почала мандрівку по світі. Виїхала до Юґославії, де зробила портрет чорногорського короля в його національнім чорногорськім убранні. В Італії жила 5 років: відвідала Венецію, Больонію, Верону, Мілян, Ґеную, Сан Ремо, Фльоренцію, Рим, Неаполь. В самім Римі прожила півроку, де оформила грецьку церкву і на конкурсі за картину „Втікачі" мистецьке жюрі присудило їй цілорічну грошову стипендію. В 1949 році виїхала до Арґентини. В 1960 році з чоловіком скульптором Сергієм Макаренком і сином прибула до З'єднаних Стейтів Америки. Тут за конкурсний проєкт на пам'ятник Шевченкові одержала відзнаку і 500 долярів у нагороду. Оформила православні українські церкви в Бостоні та Нюарку, а тепер працює над іконостасом для церкви св. Володимира в Клівленді на Пармі. Творчість її багата історичною українською тематикою. Про неї можна сказати подібно, як колись Іван Франко сказав про Лесю Українку: „Це — мужчина в жіночому вбранні!" Вона компонує баталістичні сцени, воєнні козацькі походи, портрети козаків, гетьманів. Літом виїжджає звичайно на етюди в гори.

Відвідувачі виставки почувалися дуже гарно в мистецькому середовищі рідних малярів старшого покоління і молодших мистців, тішилися тематикою їх творів, вивезеною ще з українських земель.

Досить приступні ціни картин поодиноких малярів були спонукою до великого захоплення глядачів, і внаслідок цього лише незначна кількість образів залишилася непроданою.

III

Добрий матеріяльний успіх мала також індивідуальна виставка картин артистки-малярки Ніни Раковської з Клівленду, влаштована заходом 33-го Відділу Союзу Українок Америки на протязі двох днів, в суботу й неділю 20-го і 21-го вересня м. р. в музичній світлиці парохіяльної школи св. Йосафата при 5720 Стейт Ровд у Клівленді на Пармі.

Народилася Ніна Раковська в 1906 році в повітовому місті Калуші в Західній Україні. С 1926 році закінчила вчительський семінар сс. Василіянок у Станиславові. Після цього два роки студіювала в Академії Мистецтв у Кракові, до якої дісталася з допомогою проф. Дам'яна Горняткевича, саме впору, коли там кінчив студіювати скульптор Сергій Литвиненко.

Предмет зацікавлення Ніни Раковської це: квітки рідного краю, які були прикрасою наших городців і з якими зв'язаний в уяві образ хати, де ми народились і де ми зросли. З цим образом нерозлучно і досмертно зв'язаний веселковий спомин про дні нашої молодости. Так на цю виставку пані Ніни склалися передусім улюблені на наших рідних землях соняшники, які малярка доставила глядачам у різних формах числом аж дев'ять картин, далі прекрасні бози, маки, півонії, цинії, хризантеми - золотоцвіти та великі інші квітки білих, рожевих кольорів в'язанками, в кльошах і корчиках, загалом 28 штук.

Далі були на виставці малюнки дерев, — берез, смерек уліті та взимі, задуманих сосон і пожовклих дерев восени чи самітнього деревця над озером.

Була й мертва природа (чомусь звана в нас чужинним словом „натюрморт!") із яблуками та горнятками, а крім того аж 33 штуки малюнків різних краєвидів, як: Озеро, Острови, Ніч над озером, Краєвид над озером, Схід сонця, Вечір, Місячне світло, Ніч із місяцем за хмарами, Шувар над озером, Скелі, Буря надходить, Хмарний день, Сонце весени, Мряка, Бистра вода, Далекий вид у горах, Осінь, Зима, Сніги, врешті Карпати, Писаний Камінь коло Клівленду і Буря над Клівлендом.

Не обійшлося також без портретів, серед яких знайшлися: Портрет пані, Портрет білявки, Портрет пані в білій блюзочці, Портрет панй в рожевій сукні, Портрет Степана Галяревича, Портрет молодої дівчини з Індії в червоній сукенці тощо.

Бачиться, що п-ні Ніна не вдоволяється самими тільки квітками чи краєвидами, але береться й за композиції, щоб у них вилити свої почу-

(Закінчення на стор. 3-ій)

НА ПРИВІТАННЯ НАШИМ МАНДРІВНИКАМ

Неспокійне після зливного дощу, небо дня 31 липня 1970 року віддавало настрій усіх тих батьків, що прощали своїх молодих мандрівників — у далеку дорогу. Традиційний знак хреста, „уважай на себе", „будь добрий і чемний", „па-па!" — це все, що сказали нашому синові й залишили його на містку, з якого мали забрати автобусами учасників пластової прогулянки „Летом скоба у світ" до літака.

Якось дуже повільно поверталися всі до паркувальної площі. Голова раз-по-раз підносилася вгору і погляд проводив по хмарному небі кожний літак із думкою, що ось вже вони відлетіли.

Ще повільніше, здавалося, котилося дорогою авто додому. А в голові безліч думок ... Чомусь стільки спогадів тиснулися одні за одними; ось залишаєш маленького, шостирічного новака на першому таборі на Вовчій Тропі. „Па, мамо! Па-па, тату!" І вже його не було біля тебе — вже побіг, що сили до гурту своїх однолітків. Так виразно записані у пам'яті; Ювілейна Зустріч у 50-річчя Пласту, перший юнацький табір під шатром. Міжкрайова Пластова Зустріч у Скелястих горах Канади, лещетарські пластові табори в ЗСА і Канаді, 55-річчя Пласту на Батурині. А ось твій син вже новацьким виховником, вже веде за собою шнурочком жовтодзюбів на таборі на Бобрівці. І знов ракетою пролітає рік — і знову між жовтодзюбами на Вовчій Тропі, а в кілька днів після цього — там — високо в хмарах — наш пластун і 138 його друзів і подруг, українських пластунів і пластунок, які провели свої діточі літа так само, як він: — „летом скоба полинути у світ!"

І мимоволі відчувається щось несказане, щось дуже тепле ... Почуття великої вдячности і признання для нашої молодечої організації, для Пласту, який дав нашим дітям стільки незабутніх хвилин і переживань.

Пусткою повіяло в хаті ... На найвиднішому місці лежать шість обіжників ініціятора, організатора і провідника прогулянки пл. сен. Дам'яна Ліщинського. Його спокійна й опанована поведінка на летовищі так заспокійливо ділала на наші батьківські розбурхані нерви. На самому верху обіжник ч. 5 із програмою на кожний день і під ним адреси із кожної країни, куди можна писати листи. І поплили дні вичікування ... Доходять вістки, що щасливо залетіли і врешті лист від нашого пластуна. „Ось і я вже в Европі! Тут не дуже інакше, як дома, хіба, що є різниця у засобі комунікації, в мові. Лет був досить нецікавий! Я заснув 20 хвилин перед прилетом до Люксенбурґу і на другий день ходив по Мюнхені, як забитий комар! Збудився щойно в ресторані на добрій вечері. Нині ми були в Дахав — я вийшов і мені було тяжко говорити. Я не вірю, що є люди, щоб від цього чогось не навчилися ..." Дочитую листа до кінця і заспокоююсь вже на цілі 4 тижні. Приходять листи і картки від інших прогульковців, приходять обширніші спостереження від провідника прогулянки і всі вони захоплюючі! Пластова прогулянка „Летом скоба у світ" — великий успіх і корисне, виховне діло. „Учасники прогулянки — це одна велика українська родина. Зовсім спонтанно діти почали вживати між собою виключно українську мову і своєю винятковою доброю поставою і поведінкою викликують захоплення і тепле ставлення своїх і чужинців". „Віденьфантастичний! Я ніколи не думав, коли ви мені розказували, що це направду таке чудове місто ..." пише захоплений юнак.

На сторінках преси все нові згадки про наших прогульковців. У „Свободі" з 22 серпня ц. р. надруковано зворушливий допис писаря прогулянки про посвячення пам'ятника на могилі Основоположника Пласту пл. сен. д-ра Олександра Тисовського на віденському цвинтарі. Напевно десь там у засвітах всміхалося нам всім знане добряче, лагідне обличчя Дрота, коли дивилось на „море зелених одностроїв", що прийшли із-за океану пом'янути Його.

Заглядаю в обіжник ч. 5 на програму. Думками проїжджаю із нашими прогульковцями понад могутні Альпи і разом з ними знаходжуся у соняшній Італії. Нюйоркські щоденники подавали, що в цьому часі була там нестерпна спека, що й потвердив юнак у телефонічній розмові з батьками. Пластуни використовують усі засоби комунікації — задовго писати листа чи картку — вони діти кінця 20 сторіччя! Із цієї розмови знаємо, що 19 серпня наші діти мали авдиєнцію у Папи Павла VI і нетерпеливо чекали зустрічі із Верховним Архиєпископом, Кардиналом Йосифом Сліпим.

Дальша їхня дорога постелиться через Фльоренцію, Швайцарію до Франції і на 26 серпня в обіжнику запляновано Париж і відпочинок по довгій подорожі... Але чи можна в Парижі довго відпочивати!? Перед ними оглядання міста, Лювру, відвідини Сарселю, могили княгині Анни Ярославни і покладення вінка на могилі Гол. Отамана Симона Петлюри.

30 серпня від'їзд до Люксембурґу. Ще помоляться наші діти та покладуть китицю квітів на могилу полковника Андрія Мельника і о год. 3.30 відлетять до дому ...

Напевно цілу неділю у наших хатах буде метушня! Ми готовитимемо їхні улюблені страви і виїмково дбайливо постелимо чисте, вигідне ліжко, щоб могли в ньому проспати, скільки захочуть і щойно тоді надіємося почути від них про все, чим жили вони на цій мандрівці.

***

В неділю вечером ми зустрічатимемо на летовищі Вас, наших пластунів. Ми принесемо Вам нашу безмежну любов і наші теплі серця! Ми горді з Вас, що там, далеко від батьків, старались вдержати українську ідентичність, що не завели наших сподівань і були добрими амбасадорами українського імени, із виробленим відчуттям для краси і культури старої Европи.

Провідникові пл. сен. Дам'янові Ліщинському та цілій його Булаві ми безмежно вдячні за всі труди і працю.

Нехай Господь дасть їм багато кріпкого здоров'я і сили до дальшої виховної праці..

Мама

ЧУЖІ МОТИВИ Й РІДНА ТЕМАТИКА В МАЛЯРСЬКІЙ ТВОРЧОСТІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

вання. Так намалювала вона у власнім оригінальнім вияві: Різдво, Мати Божа з Ісусом, Терпляча Божа Мати, Бернадета. Дві сільські дівчинки над перелазом та, мабуть, розважаючи саму себе після смерти перед двома роками свого доброго й незабутнього мужа інж. Ярослава Раковського — композицію: Смуток.

Разом бачили ми на виставці приблизно 100 картин, намальованих олійними фарбами. Багато з цих малюнків було зроблених уже наперед на замовлення, а багато продано під час самої виставки.

Приходиться з огляданих виставок українського малярства зробити висновок, що до душі української людини промовляють головним чином рідні мотиви з українського життя й української природи, а натомість цілковито чужі їй усякі абстракціонізми та африканська екзотика. Душа нашої людини має те все за чуже для себе, далеке й непотрібне і відвертається з неохотою як від чогось безглуздого та осоружного. Зате серцем і душею горнеться українська людина до всього рідного: чи це будуть мотиви з рідної історичної бувальщини, чи з рідної культури, чи з рідної природи, взагалі все, що настроює рідною красою і захоплює до чогось гарного та великого.

(Кінець).

Курси українознавства на „Одумівці"

Заповіджений курс українознавства й мистецтва на оселі ОДУМ-у „Київ" розпочався успішно. Рекордове число курсантів, коло п'ятдесяти, розпочали свої заняття в неділю, 23-го серпня. Курсами проводять досвідчені фахівці, проф. д-р І. Фізер, проф. Є. Федоренко, інж. П. Гурський.

Приїжджими викладачами курсів будуть нам усім відомий письменик Василь Барка, композитор Григорій Китастий, протопресвітер д-р С. Гаюк, проф. Я. Гурський.

Ціль курсів українознавства познайомити молодь із сучасною Україною, українською музикою, релігією, літературою та українською мовою та її місцем серед інших мов світу.

У понеділок 24-го серпня відвідали курсантів преставники Фонду Катерд Українознавства мґр. С. Хемих, інж. Б. Тарнавський та проф. д-р О. Пріцак, голова комітету українських студій при Гарвардськім Університеті. Професор О. Пріцак познайомив курсантів із завданням катедри. Багато учасників із зацікавленням слухали, а пізніше завдавали питання про центр українських студій. Хочеться вірити, що дехто з них колись захистить докторську працю з українознавчих наук.

Досвідчені лектори й команда табору сприяють у засвоєнні матеріялів, а чисте й свіже гірське повітря дає цілковитий відпочинок після академічних лекцій.

Є.К.

ЗАМОВЛЕНІ АВТОБУСИ НА ЗДВИГ СУМА В ЕЛЛЕНВІЛ

Ню Йорк. — Голова Осередку СУМА ім. ген.-хор. Т. Чупринки К. Василик інформує, що членство СУМА й батьки виїдуть автобусами на XIX Всеамериканський Здвиг СУМ на Оселі в Елленвіл із Ню Йорку, від Домівки на 10-ій вулиці, в суботу 5-го вересня, о год. 8-ій ранку. Вся молодь має бути в одностроях. Також у неділю 6-го вересня, о 7 ранку, від'їде ще один додатковий автобус. Всі бажаючі їхати повинні негайно зголошуватись в Осередку.

НЕ ТІЛЬКИ САМОГО СТАЛІНА, АЛЕ Й ЙОГО ПОРЯДКИ ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

сів подію, яку описав А. Черниченко у своїй кореспонденції в „Правді" з 2 серпня 1961 р. п. з. „Ведмежа прислуга". У цій кореспонденції автор пише, що у радгоспі „15-річчя Жовтня" Переяслав - Хмельницького району на Київщині працює знатна доярка Демиденко. Для неї вибрали найкращих корів із радгоспів „Переяслав", „Дніпро" та „Ленінська Іскра" того ж району, і завдяки тому ця доярка одержує найвищі надої молока. Але доярки радгоспів, з яких забрали найкращих корів, нарікають, що їм ніяк ставати на змагання із Демиденко з найгіршими коровами.

А годиться про це згадати саме тепер, бо у сільському господарстві ситуація кризова і, щоб її латати, шахрайський стахановський рух буде форсований з ще більшою силою.

абв.

ГРЕЦЬКИЙ УРЯД ПРОГОЛОСИВ, що він поверне пашпорти всім колишнім грецьким прем'єрам і членам парляменту, які виїхали за кордон після військового перевороту у 1967 році. Правий уряд у Греції відібрав був пашпорти тисячам громадян, — від того часу він значно злагіднив режим.

ЗЕЛЕНОСВЯТОЧНІ ПОМИНКИ В ҐЛЕН СПЕЙ, Н.Й.

Продовжуючи принесену з Рідного Краю традицію, Координаційний Комітет Українських і Українсько-Американських Комбатантських Організацій міста Ню Йорку при чинній співучасті діючих в Ню Йорку та околиці українських комбатантських та українсько-американських ветеранських організацій, влаштував в Зелену Неділю, 14-го червня 1970 р. біля Могили-Пам'ятника на Оселі Українського Робітничого Союзу „Верховина" у Ґлен Спей, Н. Й., Зеленосвяточні Поминки по полеглих і померлих Борцях за волю України.

Поминки проходили під знаком 50-ліття Першого Зимового Походу Армій УНР та 20-ліття геройської смерти сл. п. ген.-хор. Тараса Чупринки — Романа Шухевича, Головного Командира УПА. Вони почалися св. Літургіями обох українських віровизнань, які відслужили: в українському католицькому обряді Впр. о. Лев Іваночко ЧНІ з Нюарку, Н. Дж., а в українському православному обряді Впр. о. прот. Семен Островський з Парми, Огайо, кол. вояк УПА. Під час Служб Божих ці священики сказали зворушливі високопатріотичні проповіді. Після Богослужби в українській католицькій парафіяльній церкві св. Володимира відбулося посвячення прапора Координаційного Комітету Українських і Українсько-Американських Комбатантських Організацій м. Ню Йорку, якого довершив Впр. о. Лев Іваночко ЧНІ в сослуженні Впр. о. Івана Пайкуша з Бруклина, Н. Й. Цей прапор, в українських національних барвах, подарував Координаційному Комітетові п. Володимир Степаняк, сержант летунства Армії ЗСА, який, воювавши у В'єтнамі, носив його постійно при собі, щоб, як це він заявив, полягти під українським прапором, коли б йому судилося загинути на полю бою.

Після Богослужб зформувався біля головного будинку Оселі похід, до якого вилікувалися українські комбатанти та українсько-американські ветерани, в своїх організаційних шапках, з прапорами та вінками, і промаршували похідною колоною під Могилу-Пам'ятник, де відбулося найперше зложення вінків від: Крайової Управи і Станиць Б-ва кол. Вояків І УД УНА, 401-го Посту Українських Католицьких Ветеранів Армії ЗСА при церкві св. Юрія в Ню Йорку та Координаційного Комітету Українських й Українсько - Американських Комбатантських Організацій м. Ню Йорку. З черги всі три, названі вище священики відслужили спільно біля згаданої символічної Могили-Пам'ятника врочисту Панахиду за спокій душ всіх полеглих і померлих Борців за волю України. Співав хор з Нюарку під орудою п. Йосипа Рейнаровича, члена Б-ва кол. Вояків І УД УНА. Під кінець Панахиди, під час співу „Вічная Пам'ять" на команду сот. І. Козака похилилися вниз прапори і всі кол. вояки віддали вояцький салют, а члени 7-го Посту Українсько - Американських Ветеранів з Асторії вистрілили три почесні сальви з рушниць. Отець протоєрей С. Островський сказав високопатріотичну проповідь.

Після того слідувала світська частина Поминок, яку започатковано відспіванням американського державного гимну та яку відкрив відповідним словом голова вищезгаданого Координаційного Комітету, д-р Семен Федюк. Він з'ясував значення вояцьких могил для продовжування визвольницької традиції, як надії на визволення. Головним промовцем виступив генштабу ген.-хор. Аркадій Валійський, заступник Керівника Військових Справ Уряду в екзилі і в прекрасно виголошеній промові ген. Валійський висловив щонайглибшу пошану Світлій Пам'яті і Тіням усіх, що життя своє віддали у боротьбі за визволення Батьківщини, перелічивши при цьому всі формації Українського Війська новітніх часів. Пригадав також, що могили українських воїнів закликають нас усіх продовжувати започатковану ними та досі незакінчену визвольну боротьбу аж до остаточної перемоги. Ця промова зробила на приявних глибоке враження. Останнім промовцем біля Могили-Пам'ятника був п. Вілліям Дубець, крайовий командир Українсько - Американських Ветеранів Армії ЗСА. У промові, виголошеній англійською мовою, він підкреслив побратимство крови і зброї, яке єднає всіх кол. вояків українського роду без уваги на це, в яких арміях вони служили. Закінчено це святкування співом українського національного гимну.

У згаданих Поминках крім названих уже вище прийняли участь численні представники організацій та почесні гості.

Учасники свята засіли в їдальні Оселі до спільної трапези, яку відкрив голова Координаційного Комітету д-р С. Федюк. Після привітання приявних він попросив о. Лева Іваночка ЧНІ провести молитву та передав провід майстрові церемонії д-рові І. Козакові. При головному столі зайняли місця: всі 3 священики, през. А. Батюк, ген. Аркадій Валійський, а далі представники організацій та почесні гості. Виступили з привітами: д-р М. Малецький, майор Б. Лисяк, Г. Полчі, Ст. Чума, А. Батюк та о. прот. С. Островський, який склав привітання від Преосв. Владики Андрія. Він закінчив трапезу молитвою. Під час обіду приявні вписувалися в пропам'ятну книгу, заложену з приводу посвячення прапора.

Учасників свята було 300, в тому 80 осіб прибули двома автобусами з Ню Йорку. Святом проводив голова Координаційного Комітету д-р Семен Федюк, а головним впорядником був сот. д-р І. Козак, голова Відділу ОбВУА Ню Йорк. Йому помагали пп. Андрій Боднарчик, Мирон Заліпський і Гр. Полчі.

Д-р Іван Козак

НЕ ДОВІРЯЮТЬ КЛІЄНТАМ

Кореспондент „Радянської України" в числі з 22 серпня розповів, як у м. Полтаві, в готелі „Київ", його й інших відвідувачів перевіряли, чи виносить „гражданін" щонебудь із собою з готелевої кімнати: ковдри, рушника чи ін. речей. Лише після перевірки, що всі готелеві речі на місці, службовичка „енергійно наклала на перепустку резолюцію і ощасливила: — „Тепер ідіть", себто дозволила вийти з готелю.

В п'яту болючу річницю трагічної смерти Дорогої Дружини, бл. п.

АННИ ОЛЕКСІЄНКО

в Українській Православній Церкві св. Покрови в Денвері при вул. Оґден ч. 1136 в неділю 4-го жовтня 1970 р. по св. Літургії буде відправлена

ПАНАХИДА

про що повідомляю Рідних, Приятелів і Знайомих та прошу про молитви, щоб Господь її душу оселив там, де праведні спочивають. — Чоловік Петро.

Відкриття Пластової Домівки в Трентоні, Н.Дж.

7-го червня ц. р. українське громадянство та організована молодь Трентону, Н Дж., пережили радісну хвилину. Оце вперше по 20-ти роках наполегливої праці та значних успіхів пластова молодь остаточно відкрила власну домівку, що стане твердинею пластових ідеалів і кузнею твердих характерів, пронизаних бажанням служби Богові і Україні.

Пластова Станиця Трентону, хоч невелика кількісно, здавна славилась добрими виховниками та гарними вислідами праці, а зокрема тепер під проводом пластунів сеньйорів п. Теодозія та Люби Крули, Ніни Самокишин, а з молодшого покоління, ст. пл. Мирослави Глушок, Микити і Марійки Гафтковичів.

Пластова домівка приміщена в одному крилі Народного Дому, що по роках підготовки покійним вже арт. Іваном Самокишином став радісною дійсністю Трентону й тепер прискореним ходом розбудовується. В цій праці беруть участь майже всі свідоміші українські громадяни міста й околиці без різниці релігійного обряду, походження, чи партійної приналежности. Заходами Пластприяту відремонтовано частину великого будинку й влаштовано в дусі пластових традицій.

7-го червня в приявності українського громадянства та позамісцевих гостей після дефіляди курені пластової молоді вишикувались перед своєю домівкою. Піднесено прапори і відчитано наказ. Обряду благословення домівки довершили панотці: о. С. Грабець — парох української католицької Церкви та о. протопресв. Ф. Кульчинський — парох української православної Церкви. У людей від зворушення заблищали сльози на очах, коли по відправі панотці старим українським звичаєм тричі розцілувалися. Це зробило помітне враження і на пластову молодь, що в її рядах є і католики і православні. Представники церков і організацій перетяли символічні ленти при вході до домівки. Гості мали нагоду оглянути нове, модерно влаштоване приміщення для пластової станиці з численними картинами на стінах та альбомами на вишиваних скатертях. Про все інформували усміхнені привітні пластунки. Гості вписувались до пропам'ятної книги й складали добровільні датки. Пані з Пластприяту приготовили буфет.

Потім під голим небом на простірній площі перед домівкою пластова молодь почала свої попиcи. Обов'язки конферансьє вдало повнила ст.пл. Мирося Грушок. Виступав 22 курінь юначок з монтажем про домівку та гурток юнаків „Ягуари". Від місцевого Осередку СУМ вітав Станицю старший юнак Микола Литвин, а від філядельфійської станиці пл. сен. І. Турчаківський та В. Мельник. І знову гурток юначок „Волошки" приворожив гостей обрядом обжинків.

Вечором відбулася ватра з багатою програмою. Заприсяжено 4 юначок, дві одержали ступінь розвідувачок, а юнак І. Гіль 4-те юнацьке відзначення. Присягу, при вогнях смолоскипів, провела пл.сен. Ніна Самокишин.

Свідком урочистої присяги була грудка української землі, зложена на святочному підносі, що його минулого року пластунка привезла з далекої нескореної України. Першою настроєвою частиною ватри проводив станичний д-р Т. Крупа, а другою, жартівливою — ст. пл. М. Гафкович.

Пізно увечорі закінчено це пластове свято.

Олександер Татомир

З діяльности ОЖ ОЧСУ в Ню Йорку

1-го березня 1970 року відбулися Заг. Збори ОЖ ОЧСУ в Ню Йорку. Звіт з діяльности здала секретарка п-ні М. Твердовська, а доповнила його голова п-ні М. Ласовська. По уділенню абсолюторії обрано нову Управу: голова — Марія Лозинська, заступниця — Марія Василик, секретарка рек. п-ні Андрієнко - Данчук, кореспонденційна М. Коваль, касирка — Володимира Харук, культ. освітня — Мирослава Ласовська, організаційна — С. Когут, суспільна опіка — Анна Кульчицька, імпрезова — Марія Пендзола, реф. молоді — Богданна Чорторийська, вільні члени: Галина Кіляр, Марія Яців, Ольга Стецьків. Контрольна Комісія: голова — Людмила Костик, члени — Доня Магаль, Марія Мачула.

Щомісяця мали ми засідання Управи та ширші сходини членства. На першому нашому засіданні була в нас голова Головної Управи п-ні Уляна Целевич, щоб поінформувати нас про пророблену працю Головної Управи, головно на зовнішньому відтинку, бо наша організація політична.

8-го березня 1970 року, відбулася Зустріч членок із пані Славою Стецько, заслуженою діячкою АБН. Зустріч відбулася в залі Визвольного Фронту безпосередньо по її доповіді, яка відбулася в Ню Йорку, в Народному Домі. Зустріч відбулася в приємній товариській атмосфері. Зустріч закінчено врученням дарунків для п-ні С. Стецько від ОЖ ОЧСУ медалю княгині Ольги, що її виготовила Головна Управа ОЖ з нагоди 1000 ліття княгині Ольги, як також індивідуальні подарунки від п-ні Д. Магаль і п-ні Кульчицької. Зібрано теж поміж присутніми 112 дол. на пам'ятник Т. Шевченкові в Аргентині та вручено їх п-ні Н. Середяк.

Спільною знимкою закінчено цю милу зустріч.

В квітні відбуто ширші Сходини членства в справі участи ОЖ ОЧСУ в Маніфестації під Об'єднаними Націями проти відзначення ОН Леніна як гуманіста 20-го століття. Запляновaна маніфестація відбулася 18-го квітня і жіноцтво ОЖ взяло в ній масову участь в жалобнім одязі з відповідними транспарентами, підчеркуючи знищення 500 жінок більшовицькими танками, чого доконали ленінські послідовники.

Другого травня спільно з 2-им Відділом ООЧСУ влаштовано прийняття з мистецькою програмою з нагоди Конференції Відділів ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ.

В травні відбулося засідання Управи, на якому обговорено низку проблем, а між іншим справу участи нашої організації в Святі Героїв на Оселі СУМА в Елленвіл, що відбулося 30-31 травня ц. р. Крім нашої участи в святковому поході зложено вінок від нашої організації під пам'ятником героїв.

В червні відбуто передконвенційні Ширші Сходини з доповіддю п-ні проф. П. Андрієнко - Данчук під заг. „Мова — головний чинник збереження нашої молоді". Тому, що це був день Зелених Свят, згадано також про зеленосвяточні поминки на могилах наших героїв, що колись відбувались якраз в цей день на рідних землях.

На заклик п-ні М. Ласовської про відзначення в Аргентині 50 років праці на Жіночо - національному полі, п. Ніни Онацької, вислано їй привіт з підписами членкинь.

Того ж дня рано наші членкині зібрали під церквою 500 підписів для петиції в справі людських прав для американських воєнно-полонених у Північному В'єтнамі. В липні Тиждень Поневолених Націй і в цій імпрезі та в поході взяли активну участь наші членкині.

Наша суспільна опіка зготовила та післала до В'єтнаму нашим воякам великодні дарунки. Вислано теж грошову допомогу для СУМівських таборів в Европі, а також одежу для потерпілих від землетрусу в Югославії. За цю жертвенну працю належиться нашій Управі та членкиням щира подяка

М. Лозинська

ЗБОМБОВАНИЙ БУДИНОК ВИСКАНСИНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

На світлині видко, як бомба знищила Армійський Математичний Центр в будинку Вискансинського Університету в Медісоні, вбиваючи одного дослідника і ранячи чотирьох. Вбитий — це 33-річний Роберт Е. Фассахт — батько трьох дітей.

Випродукувано фільм про княжі часи в Україні

Голливуд, Каліф. — Фірма „Рода-Продакшен" інж. Родіона Сліпого в Голливуді випродукувала кінофільм у кольорах, висвітлення якого триває 20 хвилин, під наг. „Княжий час в Україні". Це зняті на фільмову ленту кольорові картини, що їх виконав мистець Володимир Баляс. Дикторами у фільмі є Г. Барнард і П. МекКін, які англійською мовою розповідають про Україну, як сказано в супроводі, „забутий в Европі народ", про її минуле, пояснюючи непорушні образи на тему княжих часів: князь Ігор йде в похід на половців, Володимир Великий хрестить населення, Київ захищається від нападу татар тощо. Одна з картин зображує князя Романа, який відмовляється від папської корони, а домагається меча. Фільмував В. Зіґмонд, за музичний супровід короткометрівки відповідав Р. М. Курди, а написав зміст, керував здійманням та випродукував цю картину інж. Р. Сліпий, власник фірми „Рода-Продакшен".

Діти в Україні одержать нові підручники

Київ. — Газета „Молодь України" з 22-го серпня повідомила в репортажі „Незабаром перший дзвоник" про підготову до початку навчального року, що „у книгарні і школи України надходять останні партії підручників, випущених видавництвами „Радянська Школа" та „Просвещение" до нового навчального року". Зазначено, що учні початкових і середніх шкіл в Україні мають одержати майже 54 мільйони примірників підручників, з яких деякі складені відповідно до нової програми, про яку не було докладніших відомостей: „Серед них „Українська мова" і „Русский язык" для 2-х клясів, підручники з мови й математики, „Історія стародавнього світу" та „Історія середніх віків" для 5-6-ох клясів, „Історія України" українською та російською мовами і „Хімія" для 7-8 клясів" . . . В тому ж репортажі загдується, що держава дає лише частково кошти на будову нових шкіл, або їх ремонт: „Активну участь у зміцненні навчально - матеріяльної бази шкіл беруть колгоспи. На їх кошти буде споруджено майже півтисячі приміщень на 137 тисяч місць. Усього на Україні вперше приймуть учнів 700 нових шкіл". З попередніх вісток у „Радянській Україні" з липня-серпня відомо, що лише в 4-ох областях України задовільно провадилось будівництво і ремонтування шкіл.

Членки СУА інформують членів американського Уряду про становище в Україні

Філядельфія. — На річних зборах Головної Управи Союзу Українок Америки, СУА, що відбулися давніше, було винесено рішення: розсилати членам американського Комітету Закордонних Взаємин у Сенаті ЗСА у Вашингтоні книжки-подарунки, для поширення правдивої інформації про колоніяльне становище України. Як повідомляв пресовий орган СУА, журнал „Наше Життя" з липня 1970 р., заплянована акцію ширення правди про терпіння й боротьбу українського народу розпочато розсилкою книжки Івана Коляски „Освіта в УССР". Ця книжка особливо переконлива, адже сам автор перебував в Україні, наводить багато совєтських джерел, цитує вислови представників українського народу, наводить багато фактів примусового російщення українців, навіть дітей. Головна Управа СУА одержала кілька листів від сенаторів, у тому від Тома Дж. Дадда, який зазначив, що ця тема його, як прихильника Поневолених Націй, особливо цікавить. Тепер з рамени Головної Управи СУА, що її очолює п-і інж. Стефанія Пушкар, відбудеться чергова розсилка англомовного перекладу книжки В'ячеслава Чорновола.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 4-го ВЕРЕСНЯ, 1970:

ДІТРОЙТ, Миш. — Місячні збори Відд. 183, Т-ва ім. Ів. Мазепи, о год. 7-ій веч. в приміщенні УНДому при вул. Мартин. В програмі звіти членів Управи за минулий піврік 1970, а також другі важні справи. Після довгих вакацій просимо членів прибути. —За Управу: Д. Кошильовський, голова; Д. Федорко, прот. секретар; П. Залуга, фін. секретар; А. Спольський, касир.

